

Ne treba više od mjesec — dva izbjijati iz Umaga, pa kad se čovjek ponovo vrati, usklikne: »Ne prepoznam ga«. Jer zaista je tako. Umag, taj nekada mali zapušteni primorski gradić, sa sitnim ulicama, sa nikakvima perspektivama, danas upravo raste, razvija se u najjači privredni centar našeg kotara. Čitav Umag je gradilište. Perspektive su mu silne, svijetle. Naš život u njemu nalazi svoje oličenje. Gradimo novi Umag, gradimo tako čitavu zemlju — izgrađujemo novog, socijalističkog čovjeka. U Novoj godini Umag će biti još noviji, ljepši. Za nekoliko godina to će biti grad.

Hrvatski glas, pedesete

Na poticaj tadašnjeg ravnatelja Učilišta, Bore Tadića, Darinka Filić započela je 1957. s radom u umaškoj Gradskoj knjižnici. Nakon punog radnog vremena u *Trgoprometu*, gospođa Darinka radila je honorarno još dva sata, od 18.00 do 20.00 u novootvorenoj Knjižnici. Honorar je bio toliki da ju je jednom prilikom kolega iz Pule upitao: radi li to ona iz ljubavi prema radu, knjigama ili Bori?

Knjižnica se nalazila u prostoru današnje informatičke učionice na prvom katu Učilišta. Oko 2000. godine taj je prostor tadašnja ravnateljica Neda Fanuko uredila kao čitaonicu periodike, s obzirom da se knjižnica već ranije preselila u veći, susjedni prostor. U tom prostoru pristup knjigama bio je sloboden, ali je sve ipak bilo toliko skučeno da je odjednom moglo ući najviše troje ili četvero korisnika. Ostali su čekali u hodniku ispred Knjižnice; u „čekaonici“ je često učenicima bilo uzbudljivije nego u Knjižnici; tu su se, izvan nadzora odraslih, mogli družiti bez kočnica. Neugodne situacije nastajale bi kada bi neka umirovljenica ili političar ušli unutra preko reda, ne obazirući se na djecu u čekaonici. Knjižničarka Darinka „naučila bi reda“ takve korisnike i uputila ih natrag djeci koja su čekala u hodniku – morali su ih zamoliti za ulaz!

Kao stručna pomoć i mentorica, Darinki Filić pri ruci je bila ravnateljica gradske knjižnice na

Autor Administrator

---

zagrebačkoj Trešnjevcima koja je dolazila u Umag i pomagala oko nabave i obrade prve knjižne građe. Knjige su kupovane sredstvima Učilišta; na kraju početne 1957. godine, Knjižnica je već imala fond od gotovo 1000 knjiga. Te su godine nabavljeni mnogi vrijedni naslovi svjetske i domaće književnosti; ipak osnovni fond činila je školska lektira. Naime, iako je Knjižnica bila namijenjena cijelom građanstvu, članovi Knjižnice mahom su bili školarci. Radno vrijeme je, uostalom, i bilo prilagođeno njima. Do šestog razreda osnovci su u školu išli poslijepodne, škola im je završavala oko 18.00, a onda bi se u gomili slili u Knjižnicu. Dakako da je knjižničarka Darinka ostajala u Knjižnici još dugo nakon 20.00 sati. Srećom, uz honorarni posao dobila je i stan u Učilištu.

Godišnja članarina plaćala se u simboličkom iznosu, a opomene zbog nevraćenih knjiga išle su više usmenim putem: najčešće kada bi naša knjižničarka srela roditelje problematičnog djeteta na ulici. Iako se zakasnina gotovo nije naplaćivala, opomena koja bi išla poštom doživljavala se u nekim uglednim kućama kao uvreda! Naša knjižničarka morala je braniti ugled struke!

Osim učenika, vrlo su česti korisnici bili i vojnici, mladići koji su u umaškom garnizonu služili vojni rok. Iako su to dobrim dijelom bili zagrebački studenti, Knjižnicu su ipak koristili kao izgovor za izlazak u grad, a ponekad i kao mjesto ljubavnih susreta. Šezdesetih godina Knjižnica je, inače, postala i mjestom gdje su mladi parovi zakazivali randevu, u to vrijeme moglo se tu pronaći već i nešto stručne literature...

Za svojih devetnaest godina rada u Knjižnici, Darinka Filić bila je istaknuta sudionica i kreatorica mnogih drugih aktivnosti Učilišta. Sudjelovala je u radu lutkarske kazališne skupine (u kojoj su, između ostalih, bili i Štefica Tadić i Ljerka Kozlović); bila je voditeljica skupine koja je u pulskoj Areni pobijedila na natjecanju Učilišta u različitim vještinama; bila je voditeljica puta pjevačke grupe djece koja je putovala po cijeloj Bujštini i šire, a pri tome se bavila i sama solo pjevanjem.

Nekoliko godina knjižničarki Filić od velike pomoći bila je spomenuta Štefica Tadić, inače je svih devetnaest godina radila sama. Posljednji mjesec, 1976. godine, radila je zajedno s mladom Adis Matković i prenijela joj svoje iskustvo i znanje. Matković je nastavila dalje sama, sve do 2000. godine kada je s njom počela raditi Nives Franić.